

130

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Egz. Nr 1

ppłk LATKOWSKI

ORGANIZACJA I ZASADY DZIAŁANIA
WOJSK INŻYNIERYJNYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO

(Skrypt)

029863

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

029863

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1966

130

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. generała broni K. Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI WOJSK INŻYNIERYJNYCH

Egz. Nr **1**

ppłk **LATKOWSKI**

ORGANIZACJA I ZASADY DZIAŁANIA
WOJSK INŻYNIERYJNYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO
(Skrypt)

029863
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKIM. ENIGMA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
029863

WARSZAWA

WRZESIEŃ

1966

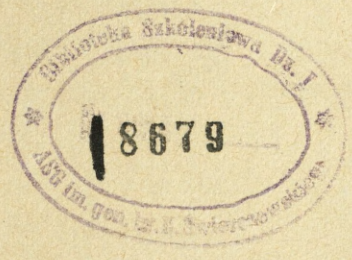

Egz. Nr... 1

Publ. prot. 12357.

ppłk LATKOWSKI

ORGANIZACJA I ZASADY DZIAŁANIA WOJSK INŻYNIERYJ-
NYCH SIŁ ZBROJNYCH NATO.

ARCHIWUM
WILKOWSKI SZKOLENIA
WYDZIAŁ SZKOLENIA
Gen. bryg. gen. K. Szymanowski
129863

I. Wojska Inżynieryjne sił zbrojnych USA.

Przeznaczenie.

Wojska inżynieryjne na teatrze działań wojennych przeznaczone są do:

- a/ Brania udziału we wszystkich rodzajach działań bojowych, w których wykonują różnorodne zadania specjalne zarówno samodzielnie, jak i wspólnie z innymi rodzajami wojsk. Do zadań tych należą: dokonywanie niszczeń i pokonywanie przeszkód i zapór, forsowanie rzek, budowa zapór i urządzeń obronnych.
- b/ Wykonywania różnorodnych prac technicznych jak:
- budowa koszar, magazynów i szpitali;
 - budowa i odbudowa dróg kołowych oraz kolei, mostów, lotnisk, rurociągów i urządzeń portowych;
 - konserwacja i remont wyżej wymienionych obiektów;
 - udzielanie pomocy odpowiednim organom w organizowaniu regulacji ruchu wojsk;
 - zaopatrywanie w wodę;
 - prowadzenie prac topograficznych, włącznie do wykonywania wszelkiego rodzaju zdjęć topograficznych i geodezyjnych, prac fotogrametrycznych dla określania położenia celów, prac fotolitograficznych i zaopatrywania w mapy;
 - maskowanie.
- c/ Zaopatrywania w sprzęt inżynieryjny i dokonywania remontu tego sprzętu / oprócz remontu bieżącego/, zarówno znajdującego się na wyposażeniu wojsk inżynieryjnych, jak i innych rodzajów wojsk.
- d/ Udzielania pomocy technicznej innym rodzajom wojsk i służb. Rodzaje jednostek wojsk inżynieryjnych.

Wyżej wyszczególnione funkcje przeznaczone dla wojsk inżynieryjnych, rzutują na podział tych wojsk, na siedem zasadniczych następujących kategorii:

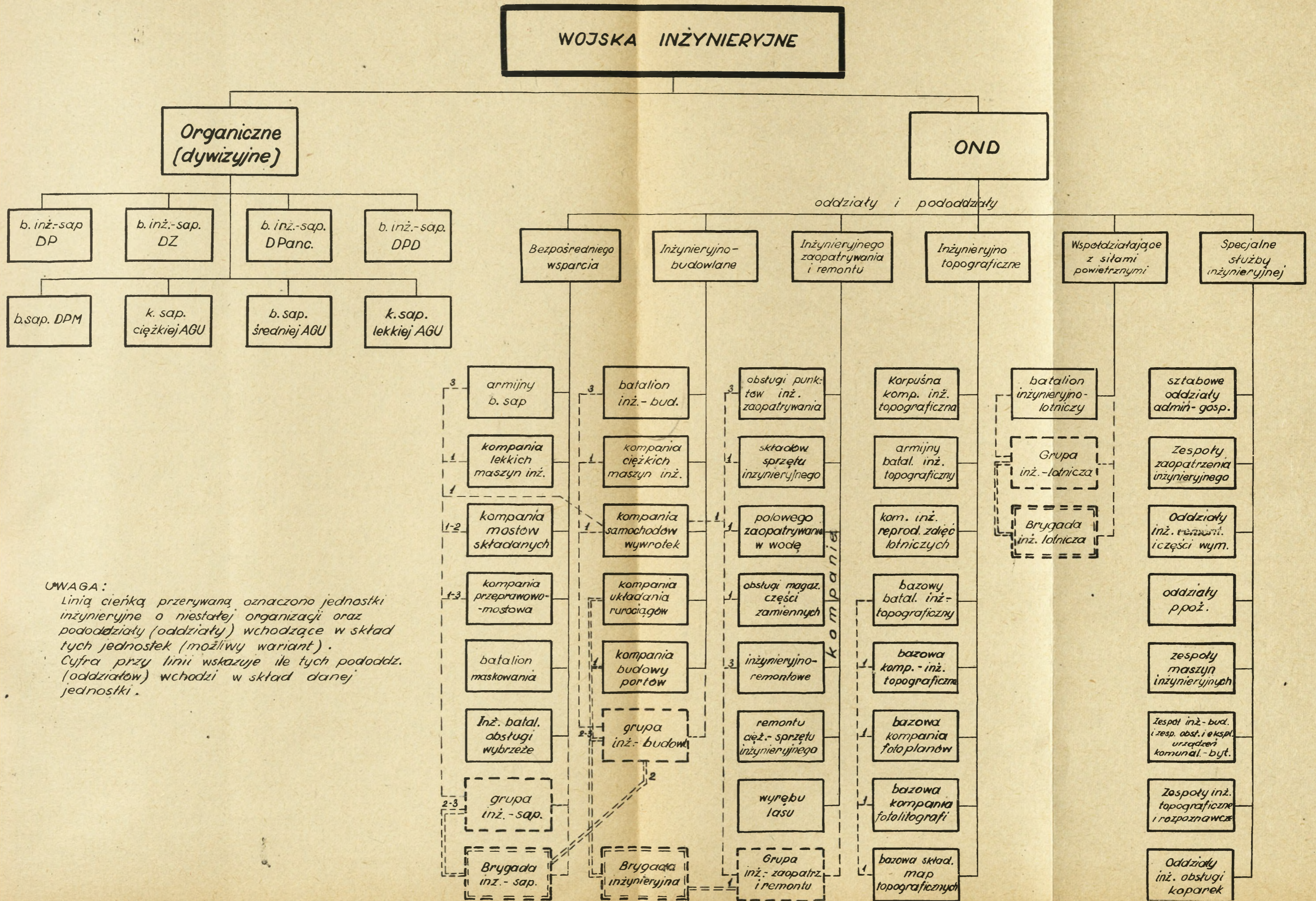
- dywizyjne /organiczne/;
- bezpośredniego wsparcia;
- inżynieryjno-budowlane;
- inżynieryjnego zaopatrywania i remontu;

- inżynieryjno - topograficzne;
- współdziałające z siłami powietrznymi;
- oddziały specjalne służby inżynieryjnej.

Oddziały i pododdziały wszystkich kategorii, z wyjątkiem dywizyjnych, stanowią odwód naczelnego dowództwa.

W celu ułatwienia koordynowania działań, z większości oddziałów i pododdziałów tworzy się grupy inżynieryjne i inżynieryjno - budowlane oraz grupy inżynieryjnego zaopatrzenia i remontu. Grupy te z kolei mogą wchodzić w skład brygad inżynieryjnych, które są największymi jednostkami wojsk inżynieryjnych. Skład grup i brygad inżynieryjno-saperskich jest zmienny i zależy od zadań i wielkości wykonywanych prac.

Podział wojsk inżynieryjnych USA

Średnie normy wzmocnienia związków taktycznych i operacyjnych środkami odwołu naczelnego dowództwa w podstawowych rodzajach działań bojowych.

Oddziały i pododdziały inżynierskie	Możliwe wzmocnienie środkami przydzielonymi korpusowi armijnemu		Korpus armijny/trzy DP -DZ i jedna DPanc/.	Armia polowa/trzy KA/	Grupa armii /dwie - trzy AP/.
	Dywizja piechoty /DZ/	Dywizja pancerna			
Bataliony inżyniersko-saperskie.	1	1	6	27	57-85
Bataliony inżyniersko-budowlane	-	-	-	6	.
Bataliony inżyniersko-topograficzne	-	-	-	1	.
Kompanie inżyniersko-maskownicze.	-	-	-	3	.
Kompania zaopatrywania w wodę.	-	-	-	1	.
Kompanie samochodów-wywrotek	-	-	1	5	.
Kompanie ciężkich maszyn inżynierskich	-	-	-	2	.
Kompanie lekkich maszyn inżynierskich	-	-	2	9	.
Kompanie przeprawowo-mostowe	-	-	2	15	.
Kompanie mostów składanych	-	-	2	6	.
Kompanie obsługi punktów zaopatrywania inżynierskiego	-	-	-	3	.
Kompanie inżynierskie produkcji zdjęć lotniczych	-	-	-	1	.
Kompanie inżyniersko-topograficzne/korpusne/	-	-	1	-	.
Kompanie inżyniersko-remontowe	-	-	1	6	.

Organa dowodzenia.

W armii polowej znajduje się oddział inżynieryjny - 26 ludzi / w tym 15 oficerów, 1 chorąży 9 podoficerów i szeregowców oraz 1 pracownik cywilny/który kieruje przedsięwzięciami inżynieryjnego zabezpieczenia na szczeblu AP. Oddział inżynieryjny wchodzi w skład specjalnej części sztabu armii.

Na szczeblu KA i KPD występuje wydział inżynieryjno-saperski - 17 ludzi / w tym 1 generał 6 oficerów, 10 podoficerów i szeregowców/ który wchodzi w skład specjalnej części sztabu korpusu. Do zadań wydziału należy kierowanie i koordynowanie przedsięwzięciami w zakresie inżynieryjnego zabezpieczenia działań korpusu.

W dywizji znajduje się wydział inżynieryjny wchodzący w skład specjalnej części sztabu. Na czele wydziału stoi szef saperów dywizji. Wydział składa się z pomocnika szefa saperów i trzech specjalistów/ razem z szefem saperów wydział liczy 5 ludzi.

Szef saperów dywizji jest jednocześnie dowódcą organicznego batalionu inżynieryjno-saperskiego dywizji. Do obowiązków szefa saperów dywizji należy:

- a/ jako do oficera specjalnej części sztabu - odpowiedzialność za całokształt inżynieryjnego zabezpieczenia w dywizji /wysuwa wnioski i składa propozycje dowódcy dywizji kieruje inżynieryjnym zabezpieczeniem, dokonuje podziału sił i środków itp/.
- b/ jako dowódcy batalionu saperów - dowodzenie batalionem w oparciu o te same podstawowe założenia co dowódcy jednostek innych rodzajów wojsk.

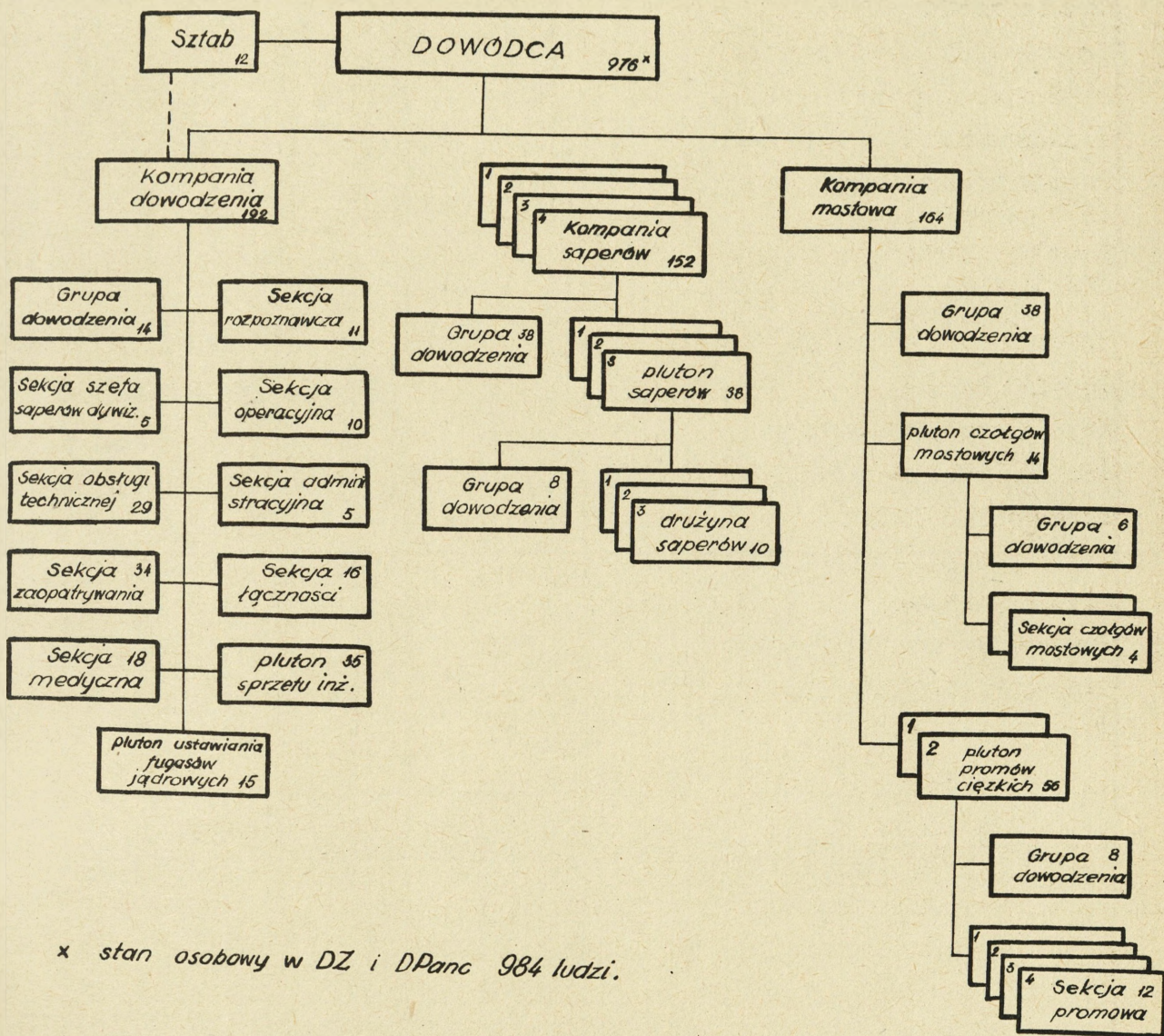
Szef sztabu batalionu jest zastępcą dowódcy batalionu i dowodzi batalionem w czasie nieobecności dowódcy. Szef sztabu zawsze znajduje się w batalionie.

Pomocnik szefa saperów zastępuje szefa saperów w sztabie dywizji i w czasie jego nieobecności ma prawo podejmowania decyzji w jego imieniu w zakresie zagadnień drugorzędnych.

W brygadach dowódca przydzielonej ksap jest jednocześnie szefem saperów brygady.

Organizacja wojsk inżynieryjnych oddziały i pododdziały
 dywizyjne /organiczne /

Batalion inżynieryjno-saperski dywizji/DP, DZ i DPanc/

^x stan osobowy w DZ i DPanc 984 ludzi.

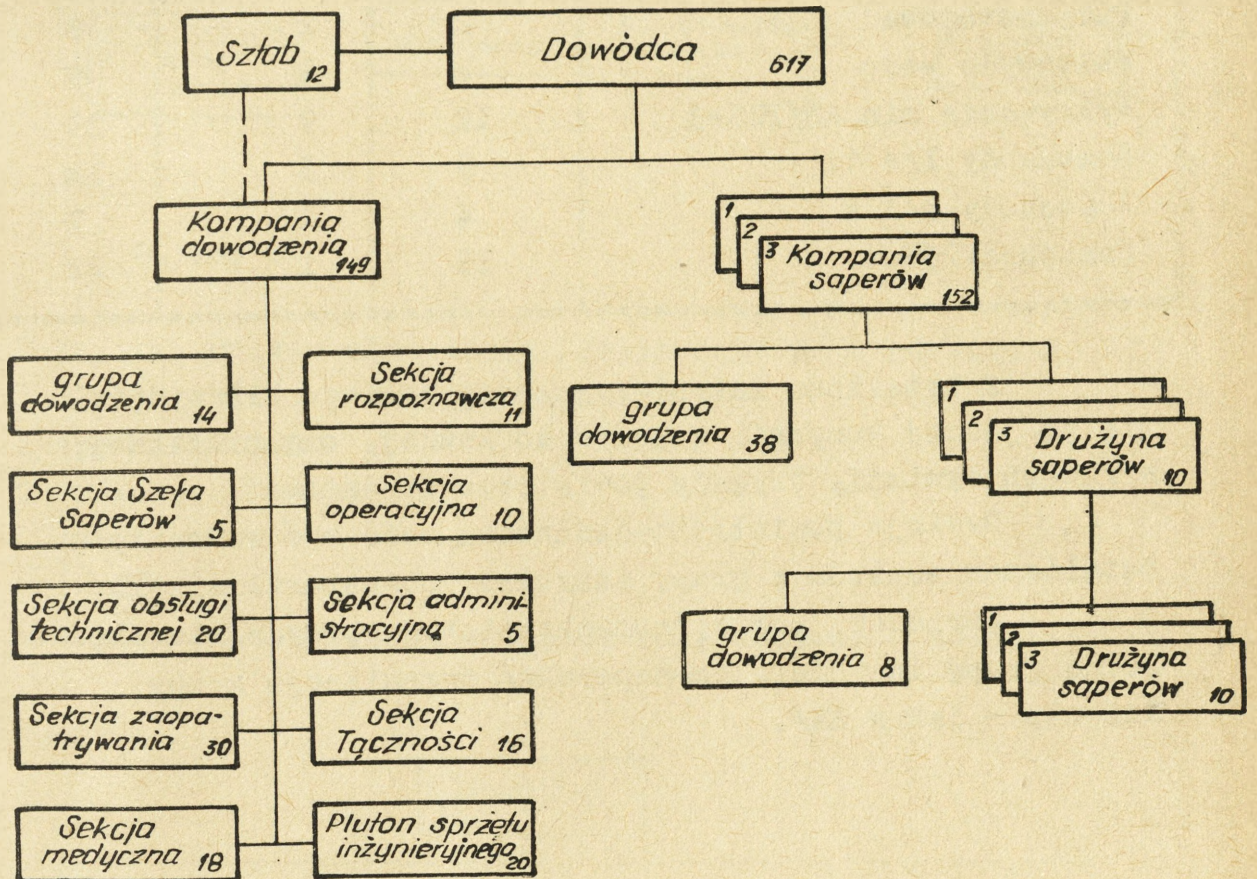
Z batalionu inżynieryjno-saperskiego dywizji wydziela się po jednej kompanii saperów do każdej organizowanej w ramach dywizji brygady.

Wyposażenie i transport binż. sap. dywizji.

Wyszczególnienie	Kompanie			Razem: w ba- talio- nie.
	dowodze- nia	sape- rów / w każ- dej /	mosto- wa	
Czołg saperski M102	-	2	-	8
Czołg mostowy AVLB	-	-	4	4
Samobieżny park pontonowy MAB	-	-	1	1 kpl ^{xx}
Lekki prom przewozowy	-	-	2	2 kpl
Silnik zaburtowy o mocy 25 km	-	-	3	3
Pneumatyczna łódź desantowa /15 osobowa/.	18 ^x	-	-	18
Komplet mostów składanych /11,5 m/	3 ^x	-	-	3 xxx
Pływający transport opancerzony	2	9	2	40 xx
Spycharka D-7	8 ^x	-	-	8
Równiarka samobieżną	4 ^x	-	-	4
Samoladowarka o pojemn. 1,9 m ³	4 ^x	2	-	12
Sprężarka /1952/	3 ^x	1	-	7
Filtr do oczyszczania wody	5 ^x	-	-	5
Pila motorowa	2 ^x	2	-	10
Wykrywacz min AN/PRS-3	6 ^x	6	6	36
Samochód do 2,5 t.	39	14	17	112
Samochód 5 i 10 t.	12	-	24	36

x/ Znajduje się w plutonie sprzętu inżynierskiego
 xx/ binż sap DP nieposiada
 xxx/ znajduje się na wyposażeniu DP.

Batalion inżynieryjno-saperski dywizji powietrzno-desantowej.

Wyposażenie binż=sap.DPD

Wyszczególnienie	Komp. dowodz.	Komp.sap. / w każdej	Razem w batalionie.
Łodzie pneumatyczne desantowe 15 osobowe	18	-	18
Łodzie rozpoznawcze 3 osobowe	10	-	10
Komplety mostów składanych/11,5 m/	33	-	33

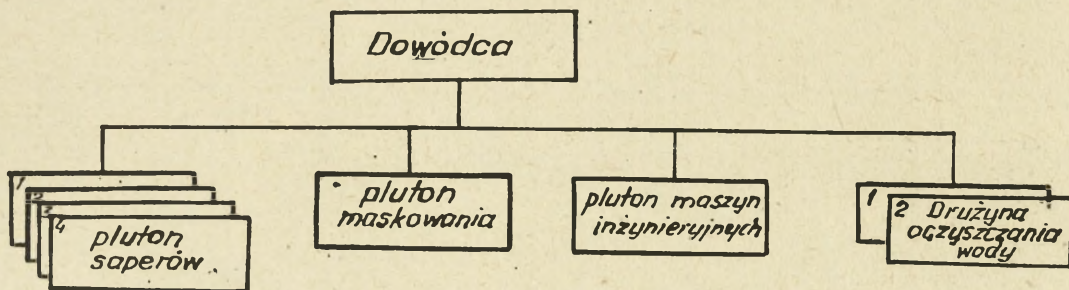
Wyszczególnienie	Komp. dowodz.	Kom sap. /w każdej/	Razem w batal- ionie.
Spycharki D-7	6	-	6
Równiarki samobieżne	4	-	4
Piły motorowe	2	2	8
Filtry do wody	2	1	5
Wykrywacze min AN/PRS-3	12	9	39
Samochody 1/4 t.	9	3	18
Samochody 3/4 t	4	1	7
Samochody 2 1/2 t	19	1	22

Z batalionu inżynieryjno-saperskiego DPD wydziela się po jednej kompanii saperów do każdej, organizowanej w ramach dywizji, brygady powietrzno-desantowej.

Dywizja powietrzno-desantowa może być wzmocniona batalionem saperów z grupy inżynieryjno-saperskiej KPD.

Korpusowi powietrzno-desantowemu przydziela się jedną grupę inżynieryjno-saperską/ organizacja grupy inż-sap - jak w KA/.

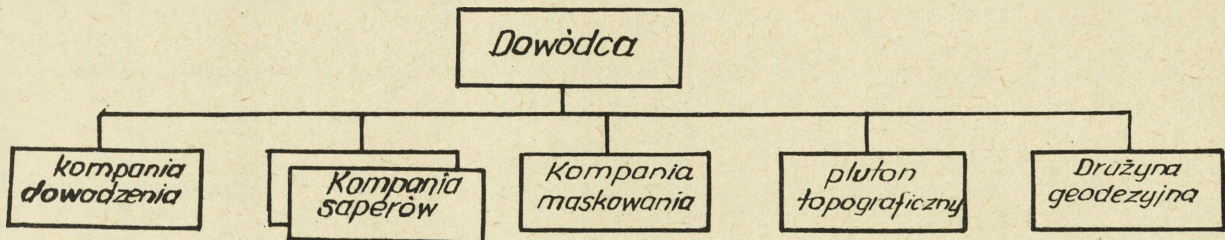
kompania saperów atomowej grupy uderzeniowej/ciężkiej/

Sprzęt:

- 2 koparki uniwersalne o poj. łyżki $0,57 \text{ m}^3$ i udźwigu 20 t.
- 3 sprężarki na samochodach /1952/
- 1 spycharka D-8
- 2 równiarki samobieżne

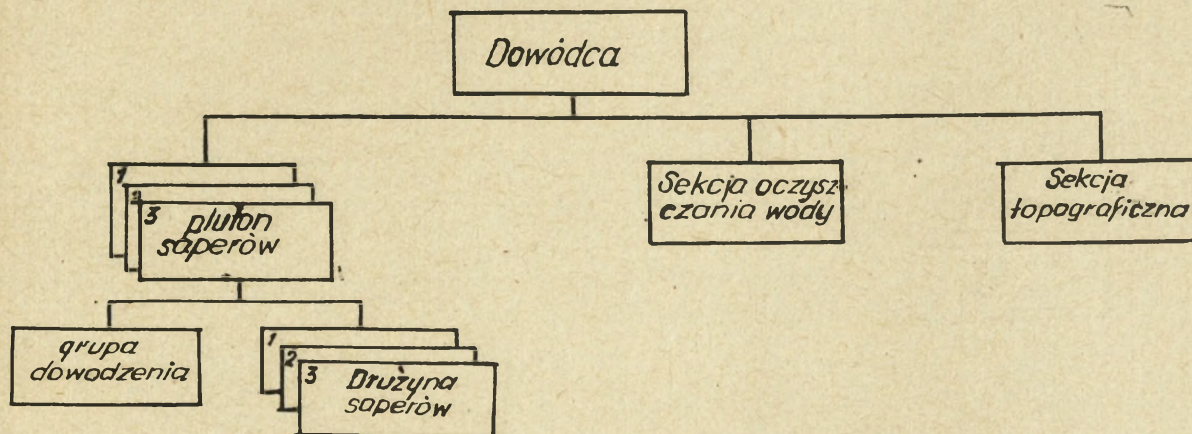
batalion saperów atomowej grupy uderzeniowej / średniej/

Sprzęt:

- 7 sprężarek na samochodach /1952/
- 4 filtry do wody /zamontowane na samochodach/
- 2 koparki uniwersalne o poj. łyżki $0,57 \text{ m}^3$ i udźwigu 20 t.
- 27 samochodów - wywrotek
- 6 spycharek D-8
- 2 równiarki samobieżne

kompania saperów atomowej grupy uderzeniowej / lekkiej/.

Wykaz zasadniczego sprzętu inżynierskiego znajdującego się na wyposażeniu innych rodzajów wojsk.

DP, DZ i DPanc	Wyszczególnienie	Czołg mostowy AVLB	Spycharka	Sprężarka na samochodzie 5 t.	Zestaw minerski	Pneumatyczne łodzie rozpoznawcze.		
						trzy osobowe	dziesięć osobowa	
		1	2	3	4	5	6	7
DP, DZ i DPanc	batalionu czołgów ^{x/} /w każdym/	2	-	-	1	-	-	
DP, DZ i DPanc	pancerny batalion rozpoznawczy x/	2	-	-	15	-	-	
	Rozpoznawczy pułk pancerny ^{xx/}	6	-	-	45	-	-	
	Grupa specjalnego przeznaczenia	-	-	-	336	-	-	
Artyleria raketowa OND	dywizjon pocisków raketowych "Corporal"	-	1	5	-	-	-	
Artyleria raketowa OND	dywizjon pocisków raketowych "Honest John"	-	1	-	-	-	-	
Artyleria lufowa OND	dywizjon armat atomowych 280 mm	-	3	-	1	-	-	

	1	2	3	4	5	6	7
Artyleria lufowa OND	dywizjon haubic 203,2 mm	-	3	-	1	-	-
	dywizjon armat 155 mm /o ciągu mechanicznym/	-	3	-	1	-	-
Dywizja piechoty marskiej	batalion rozpoznaw- czy	-	-	-	-	8	5
	batalion obsługi brzegowej.	-	6 ^{xxx/}	-	-	-	-

x/ Czołgi mostowe znajdują się w kompanii dowodzenia

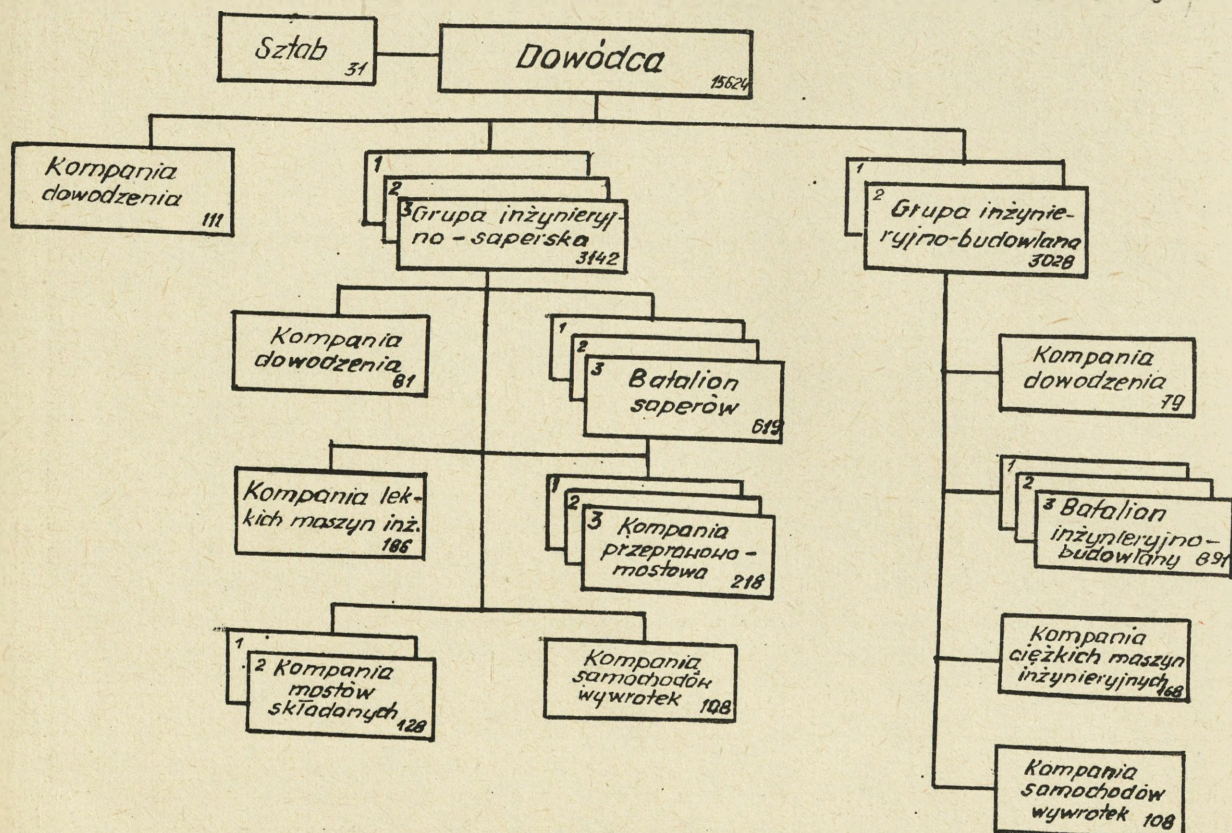
xx/ W każdym batalionie rozpoznawczym po 2 szt.

xxx/ Spycharka traktorowa.

Oddziały i pododdziały OND
Brygada inżynieryjno-saperska przydzielana do
AP.

Największą jednostką wojsk inżynieryjnych jest brygada/inżynieryjno-saperska, inżynieryjna, inżynieryjno-lotnicza/. Organizacja brygady inż.-sap. jest bardzo elastyczna. W zasadzie składa się tylko z dowództwa i z kompanii dowodzenia. Inne jednostki przydziela się lub podporządkowuje. Zwykle **oprócz** grup inżynieryjno-saperskich przydziela się w razie potrzeby jednostki topograficzne lub maskownicze. Ponadto do brygady inż.sap. przydzielonej do armii włącza się przeważnie grupy inżynieryjno-budowlane.

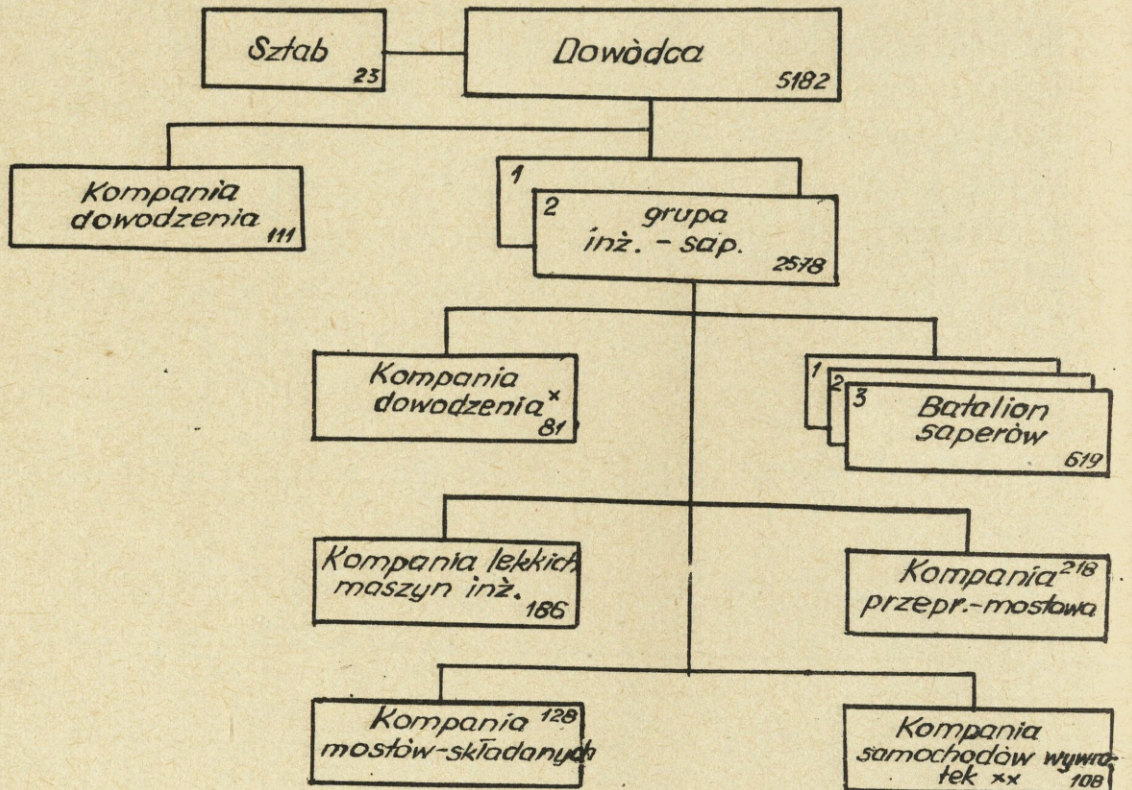
Zadaniem brygady jest zapewnienie planowania dowodzenia, nadzoru i koordynowanie działalności grup inż.-sap. jak i innych przydzielonych czy podporządkowanych jednostek inżynieryjnych. Dowództwo brygady jest zorganizowane w ten sposób, by mogło dowodzić tak jednostkami inż.-sap. jak i inżynieryjno-budowlanymi. Możliwości brygady zależą od ilości i rodzaju jednostek inżynieryjnych wchodzących w skład danej brygady. Typową organizację brygady inż.-sap. AP przedstawiono poniżej:

Dowódca brygady inż.-sap koordynuje całokształt działań brygady z szefem wojsk inżynieryjnych armii i z szefem saperów strefy komunikacji. Koordynacja działań z poszczególnymi korpusami odbywa się przez dowódcę brygady inż.-sap.korpusu.

Grupa inżynieryjno-saperska jest zasadniczą jednostką inżynieryjną działającą na obszarze korpusu lub armii. Organizację posiada bardzo elastyczną. Grupa inż.-sap. działa normalnie jako część brygady chociaż może ona również działać bezpośrednio pod rozkazami szefa wojsk inżynieryjnych korpusu czy armii. Grupa inż.sap.KA wydziela zwykle ze swego składu bataliony saperów celem zabezpieczenia działań dywizji /zwykle po jednym bsap na dywizję/.

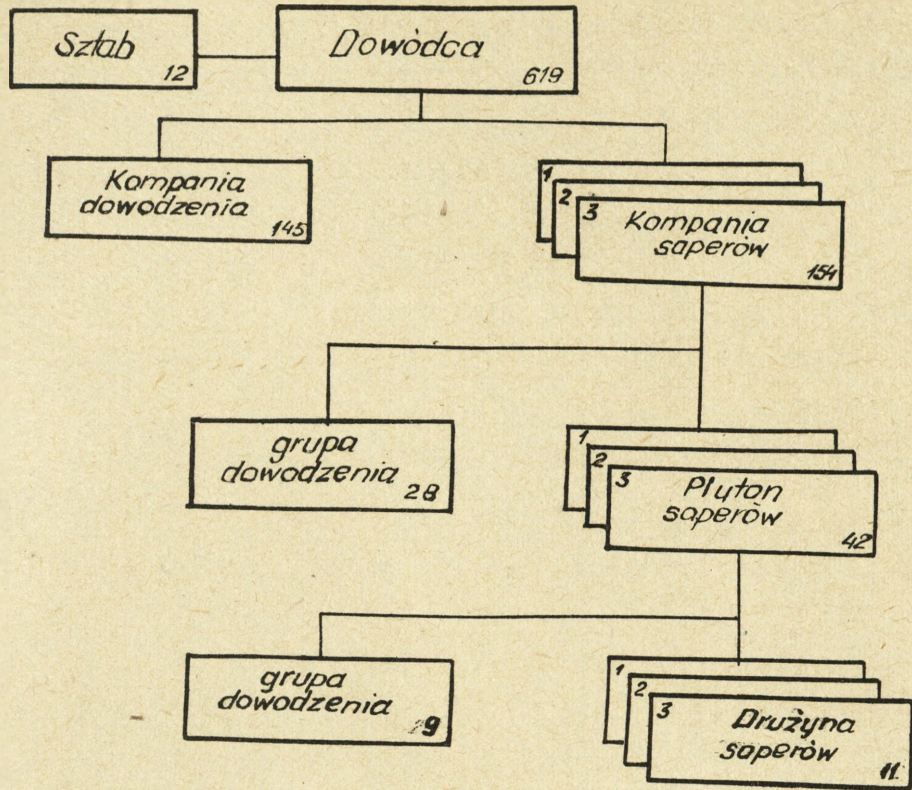
Typowa organizacja brygady inżynieryjno-saperskiej przydzielanej do KA.

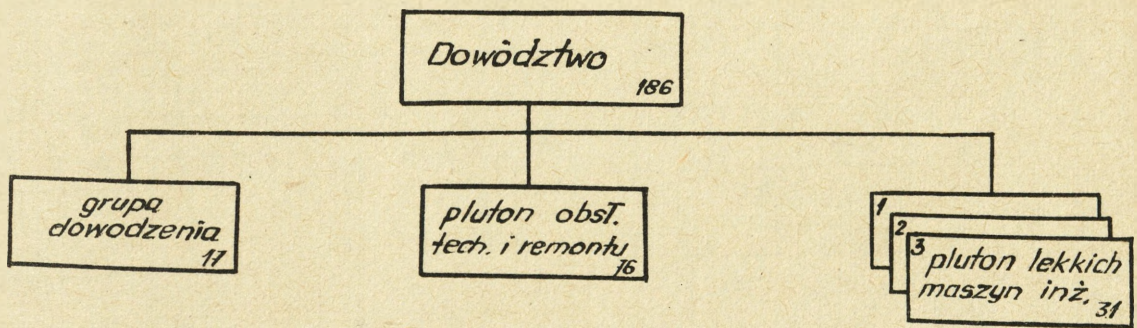
x/ Posiada pluton lotniczy - jak w grupie inż.-sap. AP.

xx/ Kompania samochodów - wywrotek znajduje się zwykle tylko w jednej z grup inż.-sap.

Organizacja batalionu saperów

Kompania lekkich maszyn inżynieryjnych

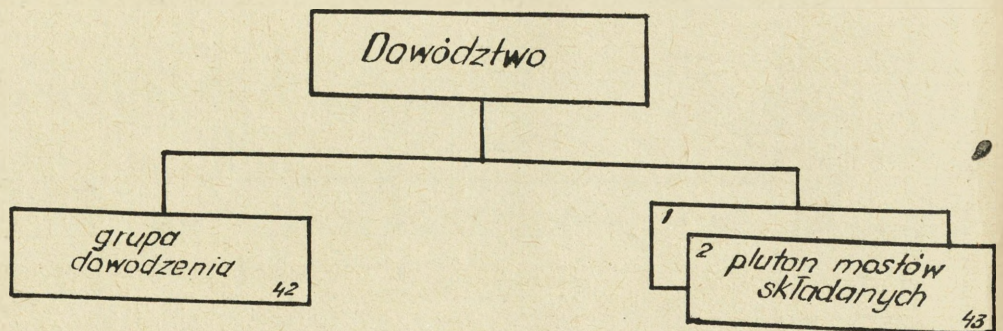
Zadaniem kompanii jest obsługiwanie i konserwacja sprzętu inżynieryjnego przeznaczonego do wydzielania do pomocy inżynieryjnym jednostkom bezpośredniego wsparcia.

Poszczególne plutony lekkich maszyn inżynieryjnych przydziela się do batalionów saperów grup inż.-sap. oraz do organicznych baap dywizji, celem wykonywania zadań specjalnych. Pluton obsługi technicznej i remontu utrzymuje i konserwuje urządzenia i maszyny budowlane, może zapewnić sprzęt i operatorów do prac w kamieniołomach.

Każdy pluton lekkich maszyn inż. posiada:

2 koparki 0,57	1 sprężarkę /1952/
2 spycharki D-6	2 zgarniarki C-10
1 ładowarkę	1 walec okręgowy
2 równiarki samobie- żne	1 spulchniarkę
	2 samochody do 4 t.
	8 samochodów do 10 t.
	6 przyczep.

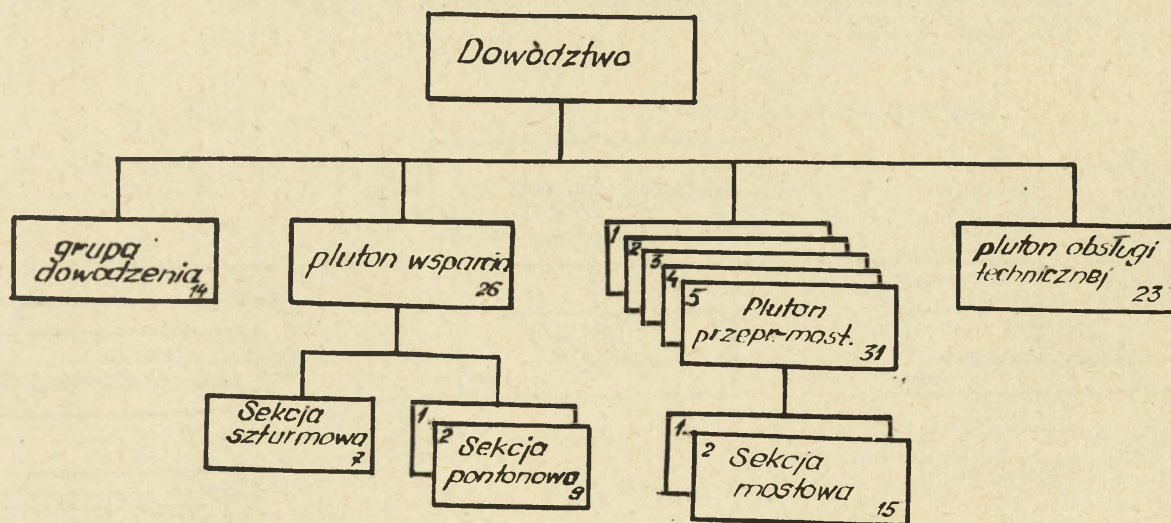
Kompania mostów składanych

Kompania przeznaczona do zapewnienia personelu i wyposażenia do ładowania, przewozu i utrzymania mostu składanego oraz zapewnienia pomocy technicznej przy budowie mostu. Most montowany jest przez siły tych jednostek na korzyść których kompania buduje most. Gdy kompania wybuduje most pobiera nowy zestaw mosto-

wy który staje się jej sprzętem organicznym. Demontaż mostu ustawionego dokonują inne kompanie mostowe znajdujące się na tyłach, które też przekazują go do składnicy. Kompania mostu składanego przydzielana jest zwykle do grupy inż.-sap. Nie jest wskazane przydzielanie tej kompanii lub jej części do batalionów saperów, lecz należy jej wyznaczać poszczególne zadania / w ramach grupy inż.-sap/ do wykonania.

Kompania przeprawowo - mostowa.

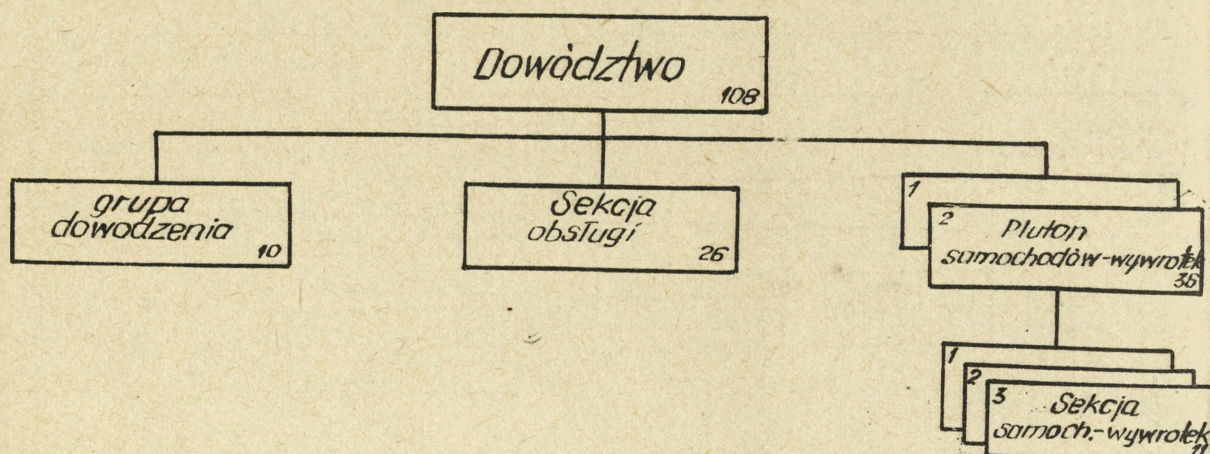
Pluton obsługi technicznej dostarcza ciężki sprzęt inżynierski wraz z operatorami do plutonów przeprawowo-mostowych. Zapewnia również remonty bieżące sprzętu kompanii. Ma na wyposażeniu koparki, kompresory, narzędzia pneumatyczne, ciągnik ratowniczy.

Każdy pluton przeprawowo-mostowy przewozi i utrzymuje w zdolności do użytku 1 zestaw mostu pontonowego M4T6, z którego można zmontować most długości 43 m pod obc. 50 t. Ogółem kompania może zmontować most M4T6 o długości 213 m.

Pluton wsparcia posiada 70 łodzi szturmowych/typu pontonowego/ na 15 ludzi, 1 kładkę szturmową dla pieszych, 6 lekkich przewozowych promów. Pluton wsparcia wykorzystuje się zwykle w początkowej fazie /poza szturmowa przekraczania przeszkód wodnych.

Kompania przeprawowa - mostowa odpowiada tylko za dowóz sprzętu. Montaż należy do jednostek bsap bezpośredniego wsparcia, który został wydzielony do zabezpieczenia działań dywizji czy korpusu. Kompania odpowiedzialna jest jednak za rozbieranie mostów / promów/. Kompania jest podporządkowywana grupie inż. - sap.

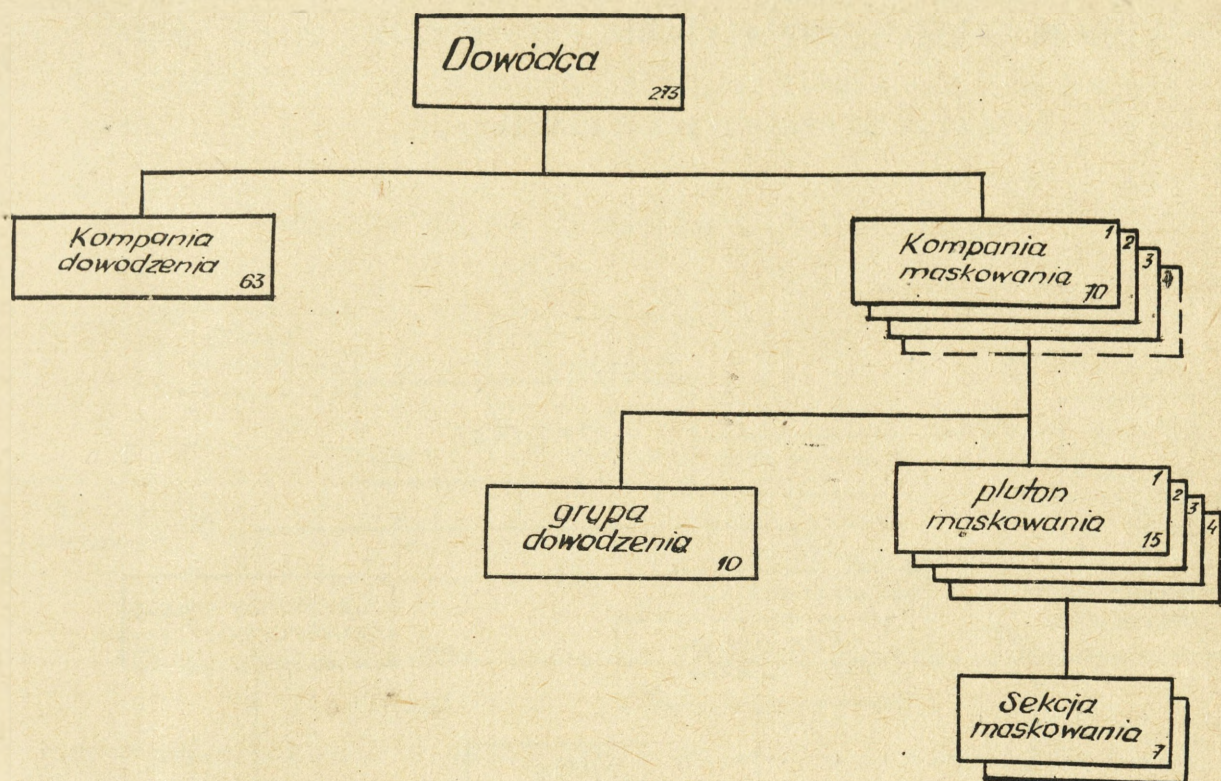
Kompania samochodów wywozek

Kompanię przydziela się zwykle do grup inżynierskich z zadaniem przewozu różnych materiałów /np.materiałów do budowy fortyfikacji, do wykonywania niszczeń, urządzeń i materiałów konstrukcyjnych i maskowniczych, wywóz ziemi itp/. Kompania posiada 48 samochodów wywozek 5 i 6 t/ w każdym plutonie 24 szt, w sekcji 8 szt/. i może zapewnić przewóz około 250 ton różnych materiałów w jednym rzucie.

Kompania nie jest w stanie zapewnić sama zaopatrzenia i wyładowywania sprzętu, materiałów i wyposażenia. Konserwację, utrzymanie i remonty bieżące etatowych pojazdów mechanicznych kompania wykonuje we własnym zakresie.

Batalion maskowania

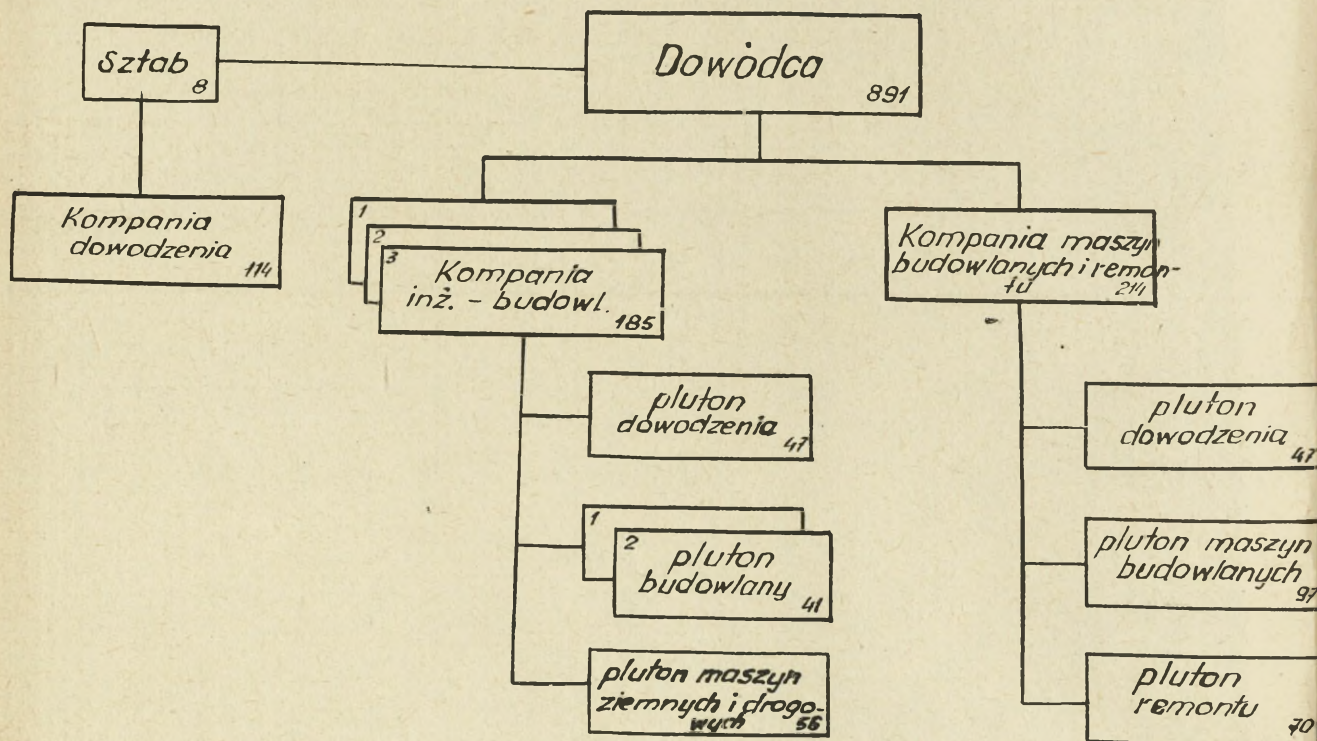

Batalion przeznaczony jest do planowania i kierowania pracami w zakresie maskowania dużych obiektów; zaopatrzenia wojsk w sprzęt maskujący; budowania środków maskowania własnymi siłami i środkami / w ograniczonej ilości/ lub przy udziale ludności cywilnej/ w dużych ilościach;/ kontroli stanu dyscypliny maskowania oraz szkolenia wojsk w zagadnieniach maskowania.

Budowanie środków maskowania należy do sekcji
wytwórczej wchodzącej w skład kompanii dowodzenia.
Sekoja posiada specjalistów do spraw maskowania oraz malarzy.

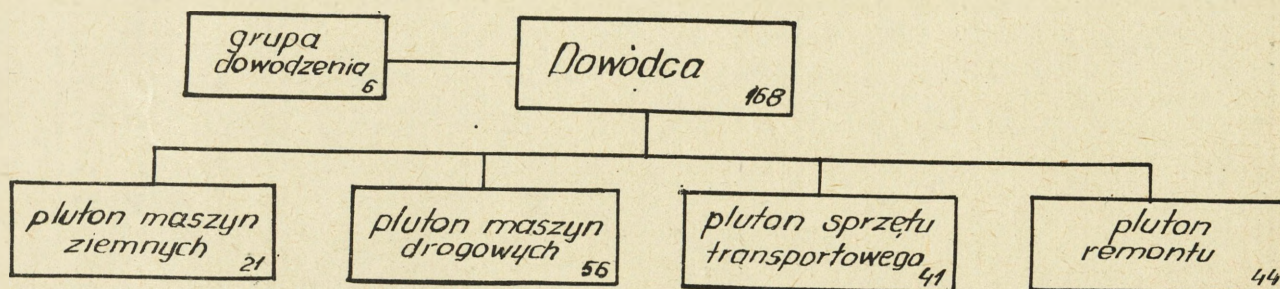
Batalion posiada taką ilość kompanii maskowania,
jaka niezbędna jest w danej sytuacji bojowej/normalnie etato-
wo posiada trzy kompanie maskowania/. Kompanie i plutony masko-
wania mogą działać samodzielnie.

Batalion inżynieryjno-budowlany.

Batalion przeznaczony jest do budowy, remontu i utrzymania dróg wojskowych oraz urządzeń drogowych / z wyjątkiem bieżącego remontu linii kolejowych/. Może także wykonywać długotrwałe budowle fortyfikacyjne, budować porty i lotniska polowe. Batalion wchodzi zwykle w skład grupy inżynieryjno-budowlanej i działa w strefie komunikacji lub w rejonach tyłowych strefy działań bojowych.

Kompania ciężkich maszyn inżynieryjnych

Kompania przeznaczona jest do eksploatacji i konserwacji ciężkich maszyn inżynieryjnych. Kompania z reguły wchodzi w skład grupy inż.-bud. i wykorzystywana jest do wzmocnienia pododdziałów inżynieryjno-budowlanych. Wykonuje różnorodne prace ziemne, w tym i niwelowanie terenu.

Kompania polowego zaopatrywania w wodę.

